

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Δεύτερος

Συνδρομὴ ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι: φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοθ. φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχ. ἀπὸ 1 ἰαν. ἐκάστ. ἔτους· καὶ εἶνε ἑτησία — Τιμὴ προηγ. φύλλον λ. 30 — Γραφ. τῆς Διευθύνσεως: Ὁδ. Σταδίου, 6.

4 Ἰουλίου 1876

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΥ

Η ΠΥΛΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΥ¹

Διήγημα.

Ἦτον μίαν φορὰν ἀξιώματικὸς τις ἐνάρτετος, καλούμενος Μοντρεζώρ, καὶ αὐτὸς ἐνόησεν ἐπικινδύνως. Ὁ πνευματικὸς του, φοβούμενος μὴν ἀποθάνῃ, τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ ἐξομολογηθῇ καὶ νὰ κοινωνήσῃ, ἵνα γείνη δεκτὸς εἰς τὸν παράδεισον.

— Περὶ τούτου δὲν ἔχω πολλὴν ἀνησυχίαν, εἶπεν ὁ Μοντρεζώρ· διότι, τὴν περασμένην νύκτα εἶδα ὄνειρον, καὶ οὕτως ἡσύχασα ὁλοτελῶς.

— Καὶ τί ὄνειρον εἶδες; ῥώτησεν ὁ πνευματικὸς.

— Εἶδα, εἶπε, πῶς ἤμην τάχα εἰς τὴν πύλην τοῦ παραδείσου, καὶ πάμπολλοι ἄνθρωποι μετ' ἐμοῦ, οἵτινες ὅλοι ἐστριμόνοντο ποῖος πρώτος νὰ εἰσέλθῃ. Ὁ ἅγιος Πέτρος ἡρώτα ἕκαστον αὐτῶν ποίας θρησκείας ἦτον. Ὁ μὲν εἶπεν· Εἰμαι καθολικὸς Ῥωμαιοῦς. Καλὰ, εἶπεν ὁ ἅγιος Πέτρος· εἰσελθε, καὶ λάβε θέσιν ἐκεῖ, μεταξὺ τῶν καθολικῶν. Ὁ δὲ εἶπεν· Εἰμαι ἀνατολικὸς Ὀρθόδοξος. Καλὰ, εἶπεν ὁ ἅγιος Πέτρος· εἰσελθε, καὶ λάβε θέσιν ἐκεῖ, μεταξὺ τῶν ὀρθόδοξων. Ἄλλος εἶπεν· Εἰμαι διαμαρτυρόμενος Ἀγγλικανός. Καλὰ, εἶπεν ὁ ἅγιος Πέτρος· εἰσελθε, καὶ λάβε θέσιν μεταξὺ τῶν ἀγγλικανῶν. Καὶ οὕτω καθέτης. Τέλος πάντων, ῥώτησε καὶ ἐμὲ ποῖαν θρησκείαν εἶχα. Ἀλλοίμονον! εἶπα· κατὰ δυστυχίαν, ὁ ταλαίπωρος Ἰάκωβος Μοντρεζώρ δὲν ἔχει κάμμίαν. Κρίμα! εἶπεν ὁ ἅγιος Πέτρος· δὲν ἤξεύρω τώρα ποῦ νὰ σὲ τοποθετήσω. Μολαταῦτα, εἰσελθε, καὶ οἰκονομήσου ὅπως ἡμπορέσης.

ΠΕΡΙ ΘΕΙΑΣ ΕΥΣΠΛΑΓΧΝΙΑΣ²

Μοὶ γράφετε ὅτι ὁ φίλος μας Βενιαμὶν Κέντ μετέβη εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν. Ἐλπίζω ὅτι θὰ καταταχθῇ ἐν σκηναῖς δικαίων, στηρίζω δὲ τὴν ἐλπίδα μου ταύτην εἰς τὸ ὅτι, χωρὶς νὰ ᾔναι τὸσον ἀκριβῶς ὀρθόδοξος, ὅσον σεῖς καὶ ἐγώ, ἦτον ἄνθρωπος τίμιος καὶ εἶχεν ἀρετάς. Ἄν εἶχεν ὁ-

1. Τὸ διήγημα τοῦτο συνεγράφη ὑπὸ τοῦ συγγραφέως γαλλιστί. Ὁ Παρὴς, θελήσας νὰ τὸ στιχομυρίσῃ, τὸ κατέστρεψε.

2. Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς ἐκ Φιλαδελφείας πρὸς τὴν δεσποσύνην Πάρτριτζ, τῆς 26 νοεμβρίου 1788.

λίγην ὑποκρισίαν, ἡ ὑποκρισία του ἦτον ἀντίθετος τῆς ὑποκρισίας πολλῶν ἄλλων· ἦτον ἡ ὑποκρισία ἀνδρὸς, ὅστις δὲν ἦτον τὸσον κακὸς, ὅσον ἐφαίνετο. Καθ' ὅσον εἶναι περὶ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ μέλλοντος κόσμου, δὲν δύναμαι κατ' οὐδένα τρόπον νὰ φαντασθῶ ὅτι τὸ πλῆθος αὐτὸ τῶν ἐκ διαφόρων θρησκειμάτων πιστῶν οἵτινες, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως, θὰ τρέχουν νὰ ἰδοῦν οἱ μὲν τοὺς δὲ κολαζομένους, δὲν θὰ ψευσθῇ εἰς τὰς προσδοκίας του, καὶ δὲν θὰ περιορισθῇ εὐχαριστούμενον εἰς τὴν ἰδίαν του σωτηρίαν.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ ΧΕΙΡΟΣ

πρὸς τοὺς διατελοῦντας ἐφόρους τῆς δημοσίας ἀγωγῆς.

Ἀποτείνομαι πρὸς ὅλους τοὺς φίλους τῆς νεολαίας, καὶ τοὺς ἐξορκίζω νὰ ρίψωσι ἐλέηματα ἐλέους πρὸς τὴν ἀθλίαν μου τύχην, καθικετεύουσιν αὐτοὺς νὰ διασκεδάσωσι τὰς προλήψεις τῶν ὁποίων γίνονται θύμα. Εἴμεθα, κύριοι, δύο ἀδελφοί· οἱ δύο ὀφθαλμοὶ τοῦ ἀνθρώπου οὔτε περισσότερον ὁμοιάζουν, οὔτε ἐν πλειοτέρᾳ ἁρμονίᾳ διατελοῦν, παρ' ὅσον ἠθέλαμεν ζῆ αἱ ἀδελφοί ἡμεῖς μετ' ἀλλήλων, ἄνευ τῆς μεροληψίας τῶν γονέων μας, καὶ τῆς ὑβριστικῆς διακρίσεως τὴν ὁποίαν πρὸς ἡμᾶς μεταχειρίζονται. Ἀπὸ τῶν νηπιακῶν μου χρόνων, κύριοι Ἐφοροί, ἀνετράφην θεωροῦσα τὴν ἀδελφὴν μου ὡς ἔχουσιν βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ ἐδικοῦ μου. Μὲ ἀφῆσαν νὰ μεγαλώσω ἄνευ τῆς παραμικρᾶς παιδείας, ἐνῶ διὰ τὴν ἀνατροφὴν τῆς ἀδελφῆς μου ποῖοι κόποι καὶ ποῖαι θυσίαι δὲν ἔγειναν! Ἐδωκαν εἰς αὐτὴν διδασκάλους καλλιγραφίας, ζωγραφίας, μουσικῆς καὶ τόσων ἄλλων μαθημάτων· ἐγὼ δὲ, ἐὰν ἐτύχαινέ ποτε νὰ πιάσω κονδύλιον, μολυβδοκόνδυλον, βελόνην, μὲ ὠνείδιζαν καὶ μὲ ὑβρίζαν· καὶ ποσάκις ἔπειτα δὲν μ' ἐξέάβδιζαν, τιμωροῦντές με ἐπὶ ἀδεξιότητι καὶ ἐλλείψει καλῆς συμπεριφορᾶς! Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου ἐζήτηε καὶ ἐλάβε τὴν συνδρομὴν μου εἰς πολὺς περιστάσεις· ἤθελεν ὅμως ἡ φαντασμένη νὰ ἔχῃ αὐτὴ τὴν ὑπερτάτην διεύθυνσιν, νὰ μὴ μὲ προσκαλῇ εἰμὴ ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης, καὶ νὰ μ' ἔχῃ πάντοτε ὡς ὑπηρέτριαν.

Μὴ νομίσητε ὅμως, κύριοι Ἐφοροί, ὅτι, ταῦτα γράφουσα καὶ οὕτω παραπονουμένη, κινουμένη ἀπὸ αἵσθημα ματαιοφροσύνης. Ὅχι· τὰ ἐά-

σανά μου προέρχονται ἐκ πηγῆς σπουδαιοτέρας. Εἰς τὴν οἰκογένειάν μας, αἱ φροντίδες ὅλαι τῆς συντηρήσεως τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ εἶναι ἀναθεμιμέναι εἰς ἐμὲ καὶ τὴν ἀδελφὴν μου. Τί θὰ γείνη, κύριοι Ἐφοροί, ἂν ἡ ἀδελφὴ μου προσβληθῇ, ὅ μὴ γένοιτο! ὑπὸ τίνος αἰφνιδίας νόσου; — Καί, σὰς τὸ λέγω ἐνταῦθα ἐν πάσῃ ἐμπιστοσύνῃ, συγχρὰ προσβάλλεται ἀπὸ ρευματισμοῦς, ἀρθρίτιδας, κράμπας, χωρὶς ν' ἀναφέρω διάφορα ἄλλα περιστατικά. — Ποία λοιπὸν θὰ ᾖ τὸτε τῆς ἀθλίᾳς οἰκογενείας μας ἡ τύχη; Δὲν θὰ κλαίουν καὶ θὰ δδύρωνται τότε οἱ δυστυχεῖς γονεῖς μας, πικρῶς μετανοοῦντες διότι ἐφέρθησαν μὲ τόσῃ μεγάλῃ διαφορᾷ πρὸς δύο ἀδελφὰς τόσον ἐντελοῦς ὁμοιότητος; Δυστυχία μας! Θ' ἀποθάνωμεν ἀπὸ τὴν πείναν, καὶ δὲν θὰ δυνηθῶμεν παρομοίαν ταπεινὴν ἀναφορὰν νὰ κακογράψω ζητούσα βοήθειαν, διότι καὶ διὰ τὴν παροῦσαν, τὴν ὁποίαν εὐλαβῶς σήμερον σὰς ὑποβάλλω, ἡ-ναγκάσθην νὰ καταφύγω εἰς ξένην χεῖρα.

Καταδέχθητε, κύριοι Ἐφοροί, νὰ κάμετε τοὺς γονεῖς μου νὰ κατανοήσουν τὴν ἀδικίαν μιᾶς τοιαύτης μεροληπτικῆς διαγωγῆς, καὶ τὴν ἀνάγκην δικαίας καὶ ἴσης μεταξὺ τῶν τέκνων αὐτῶν διανομῆς τῶν τε φροντίδων καὶ συμπαθειῶν αὐτῶν.

Διαιτελῶ, κύριοι Ἐφοροί, μετὰ θαυτάτου σεβασμοῦ,

ταπεινοτάτῃ ὑμῶν δούλῃ

Η ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΧΕΙΡ.

Σ.

Οὐδεὶς βεβαίως τῶν ἀναγνωστῶν τῆς Ἐστίας ἀγνοεῖ τὰ τραγικὰ παθήματα τῆς ἀτυχοῦς βασιλείας τῆς Γαλλίας Μαρίας Ἀντουανέτας, ἥτις ἐλθοῦσα εἰς Γαλλίαν ἐν ἀκμῇ νεότητος καὶ κάλλους, ὡς νυμφία τοῦ τότε μὲν ἐπιδόξου κληρονόμου, μετέπειτα δὲ βασιλέως Λουδοβίκου ΙΣΤ', ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἔμελλε νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀρραβῶν συμφυλίωσεως μεταξὺ τῶν δύο πολεμίων οἰκῶν, τοῦ αὐστριακοῦ καὶ τοῦ γαλλικοῦ, μόλις ἐδασίλευσεν ἔτι τινὰ πλήρη περιπετειῶν καὶ κινδύνων καὶ ἔπεσεν ὑπὸ τὸν πέλαιον τῆς αἰμοχαροῦς ἐπαναστάσεως τοῦ 1789, ἀφοῦ ἐθρήνησε πρότερον τὸν δι' ὁμοίον θανάτου ἀποθαιόντα σύζυγόν της. Πολλοὶ ἔξοχοι συγγραφεῖς διετραγώδησαν μέχρι τοῦδε τὴν ἐλευσινὴν τύχην τῆς περικαλλεστάτης ταύτης ἡγεμονίδος, ἥτις, ἔαν ὡς βασίλισσα ἐφάνη πείσμων καὶ ἀγέρωχος καὶ ὡς γυνὴ ἐπὶ ῥέπετῃς εἰς φιλαρέτκειαν καὶ ἰδιοτροπίαν, ἀπέδειξεν ὅμως ἐν ταῖς συμφοραῖς ἡρωϊκὸν μέγεθος ψυχῆς καὶ ἀπέθανεν ὡς μάρτυς. Ἐκ τῶν πολλῶν τούτων ἀφηγήσεων προσιμῆσαι νὰ μεταφράσωμεν σελίδας τινὰς ἄρτι ἐκδοθείσας τοῦ διασήμου ἐπὶ λεπτότητι καὶ εὐστοφίᾳ καλλίου γάλλου ἀκαδημαῖκου Jules Janin, σελίδας σπαρτακιστικὰς ἐν τῇ ἀπλότητι αὐτῶν. Ὁ ἀπαράμιλλος ἐπιφυλλιδιογράφος, παρατρέχων τὰ προγενέστερα γεγονότα, περιγράφει τὰς βασάνους τῆς βασιλείας κατὰ τὰς τελευταίας μόνον ἡμέρας τῆς φυλακίσεως, μετὰ τὴν εἰς τὴν Conciergerie μεταφορὰν αὐτῆς.

Α. Σ. Β.

ΑΙ ΛΕΥΚΑΙ ΤΡΙΧΕΣ ΜΙΑΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ

Τὴν νύκτα τῆς α' αὐγούστου τοῦ 1793 ὁ θυρωρὸς τῆς φυλακῆς Conciergerie ἠσχολεῖτο εὐπρεπίζων στενὸν κελλίον κείμενον εἰς τὸ ἄκρον μακροῦ καὶ σκοτεινοῦ διαδρόμου. Τὸ κελλίον ἦτο ζοφερὸν, ὑγρὸν, νοσηρὸν· μόλις δὲ ἐφώ-

τιζεν αὐτὸ ὁ ἥλιος διερχόμενος μετ' ἀπεχθείας διὰ μέσου τῶν πυκνῶν καὶ ἐσκωριασμένων κιγκλίδων. Ἐν μέσω τῶν τεσσάρων τούτων ὑγρῶν τοίχων ὁ δεσμοφύλαξ ἔστησε στρατιωτικὴν κλίνην καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐβρίφη δύο στρώματα καὶ ἐν σκέπασμα· ἐγγὺς δὲ τῆς κλίνης ἔθηκε λεκάνη καὶ σκαμνίον. Βεβαίως σπουδαῖόν τι πρόσωπον περιεμένετο, ἀφοῦ ὁ δεσμοφύλαξ κατεγίνετο εἰς τοιαύτας ἐτοιμασίας. Φεῦ! Τὸ κελλίον τοῦτο ἔμελλε νὰ φιλοξενήσῃ τὴν βασίλισσαν τῆς Γαλλίας, τὴν θυγατέρα Μαρίας Θηρεσίας τῆς Αὐστριακῆς!

Ἦτον ἡ τρίτη πρωϊνὴ ὥρα καὶ ἔβαφεν ἤδη τὸν οὐρανὸν τὸ ρόδινον ἐκεῖνο χρῶμα τοῦ αὐγούστου. Δὲν ἦτο πλέον νύξ, ἀλλὰ καὶ δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀνατελεῖ ἡ ἡμέρα. Πολλάκις κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ἡ βασίλισσα τῆς Γαλλίας, ἀνοίγουσα τὰ παράθυρα τῶν ἐν Βερσαλλίαις δωμάτων της, μόνῃ, σιωπηλῇ καὶ εὐδαίμων, περιέμενε τὰς πρώτας ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου καὶ τὰ πρῶτα κελαδημάτα τοῦ πτηνοῦ. Πόσον ὥραϊοι ἦσαν, κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην, οἱ κῆποι τῶν Βερσαλλιῶν! Τὰ κρυστάλλινα ὕδατα ἐμβρμυρον ῥέοντα ἡρέμα διὰ μέσου τῆς ἡνθισμένης χλόης, τοῦ πλῆθους τῶν ἡδυπαθῶς κοιμωμένων ἀγαλμάτων καὶ τῶν γηραιῶν δένδρων, ἅτινα ἐσκίασαν τὸν μέγαν βασιλέα καὶ τὸν μέγαν αἰῶνα. Εἰς τὸ βάθος τῆς σκιερᾶς δενδρостоιχίας, ὅφ' ἦν περιεπάτει ὁ Βοσσοῦετος, διεφαίνετο τὸ μικρὸν Τριανόν, ἡ μαρμαρίνος ἐκεῖνη καλύβη, ἥς ἡ βασίλισσα ἦτον ἡ ποιμενίς. Τοιοῦτον ἦτο τότε τὸ πρωϊνὸν ἐκεῖνο θέαμα!

Ἀλλὰ σήμερον, τὴν τρίτην ὥραν τῆς πρωΐας, ἡ βασίλισσα ἀφυπνίζεται ἀποτόμως. «Σῆκω! Σῆκω!» Ἀνάγκη νὰ μεταβῇ ἀπὸ τοῦ Ναοῦ εἰς τὸ δεσμοκτήριον, διότι ἡ μέχρι τοῦδε φυλακὴ εἶναι πολὺ ἡπία δι' αὐτήν. Ἐγείρεται λοιπὸν, ἐπὶ παρουσίᾳ δύο χωροφυλάκων, καὶ εἰσέρχεται μετ' αὐτῶν εἰς ἀγοράαν ἁμαξάν. Τὰ παραπετάσματα καταβιβάζονται. Οὕτως ἡ βασίλισσα οὔτε διὰ τῶν ρυπαρῶν ὑάλων τῆς ἁμάξης θὰ δυνηθῇ νὰ ἴδῃ τὴν ὥραίαν αὐγὴν. Δὲν ὑπάρχει πλέον διὰ τὴν βασίλισσαν οὔτε αὐγὴ, οὔτε οὐρανὸς, οὔτε πτηνὸν ἄδον, οὔτε φύλλον πρασινίζον. Ὑπάρχει μόνον ὁ δῆμιος.

Ὅτε ἐφθασεν εἰς τὴν Conciergerie, ἡ θύρα ἐκλείσθη ὀπισθέν της· ἀλλ' αὕτη φαίνεται ὡς γινώσκουσα πάσας τὰς περιστροφὰς τῆς νέας ταύτης εἰρκτῆς. Τόσον ἀπταιστώς διέρχεται τοὺς σκοτεινοὺς ἐκεῖνους διαδρόμους! Διέρχεται διὰ τοῦ μελανοῦ ἐκεῖνου διαιδάλου, γαλήνιος, ὡς ἔαν διήρχετο τὴν στοάν τοῦ Lebrun, ὅπως μεταβῇ εἰς τὸν θάλαμον τοῦ βασιλέως. Αἶφνης ἐκ τῆς χθαμαλότητος τῆς θύρας, ἐκ τῆς δεινῆς αὐτῆς προσόψεως, ἐκ τῶν παρὰ τὰς κιγκλίδας ἱσταμένων κατασκοπῶν, ἐμάντευσε τὸ δι' αὐτὴν προητοιμασμένον κελλίον καὶ εἰσῆλθεν.